

7. Referenties

ADAPT – naar een geïntegreerd beslissingsinstrument voor adaptatiemaatregelen – gevalstudie overstromingen. (2005- 2010): dev.ulb.ac.be/ceese/ADAPT/home.php
http://www.belspo.be/belspo/ssd/science/FinalReports/Reports/ADAPT1_Samenvatting%20Ph1.pdf

AMINAL (2003) MINA-plan 3: Het Vlaamse Milieubeleidsplan 2003-2007.

Baetens, J., P. Peeters en K. Van Eerdenburgh (2006). Watersysteem van het Albertkanaal en de Kempense Kanalen – Opmaak van een modelinstrumentarium voor de ontwikkeling van laagwaterstrategieën. Model 724/2. UA-Ecosystem Management Research Group in opdracht van de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Waterbouwkundig Laboratorium.

Boukhris, O.F., P. Willems, W. Vanneuville, K. Van Eerdenburgh (2008). Climate change impact on hydrological extremes in Flanders: Regional differences – Eindrapport voor de Vlaamse Overheid - Departement Mobiliteit en Openbare Werken – Waterbouwkundig Laboratorium. 91 p.

CCI-HYDR - de weerslag van klimaatverandering op hydrologische extremen langs rivieren en rioleringen. (2005-2010): www.kuleuven.be/hydro/CCI-HYDR.htm

CIW (2005). De eerste waterbeleidsnota – Een kennismaking. 44 p.

CIW (2006). Vierde waterbeheerkwestie: wateroverlast en watertekort in samenhang aanpakken. In: De waterbeheerkwesties in Vlaanderen – Een eerste stap in de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas. p. 57-73.

CIW (2008). Ontwerp maatregelenprogramma voor Vlaanderen. www.volvanwater.be

CIW (2008). Vlaamse Ontwerpstroomgebiedsbeheerplannen voor de Schelde en de Maas. www.volvanwater.be

Degans H., J. Lermytte, D. D'Hont, E. De Bie, K. Martens, S. Michielsen, J. D'hooghe, H. Wustenberghs, en W. Huybrechts (2007). Hoofdstuk 8 – Waterhuishouding, Watervoorraden onder druk. Uit: Milieurapport Vlaanderen, MIRA-T 2007 Focusrapport. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. p. 198-215.

Degans H., W. Kellens, S. Michielsen, P. Thomas, A. Vanhille, W. Vanneuville en W. Verhaegen (2007). Milieurapport Vlaanderen, MIRA Achtergronddocument 2007, Verstoring van de waterhuishouding. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 112 p.

De Rore H., K. Van Cleemput, P. Tavernier (2004). Kwantitatieve en Kwalitatieve inventarisatie en evaluatie van de grondwaterbevoorrading voor industrie, land- en tuinbouw in West-Vlaanderen en aanzet tot langetermijnoplossingen voor een duurzame waterbevoorrading in de provincie. GOM West-Vlaanderen. 110 p.

De Rore H., K. Van Cleemput, P. Tavernier (2004b). Actiepuntennota. Alternatieven voor diep grondwater in West-Vlaanderen. GOM West-Vlaanderen. 23 p.

De Rore H., K. Van Cleemput, P. Tavernier (2004c). Prioriteitenplan. Alternatieven voor diep grondwater in West-Vlaanderen. GOM West-Vlaanderen. 22 p.

D'hooghe J., H. Wustenberghs en L. Lauwers L. (2007). Inschatting van het waterverbruik in de landbouw op basis van nieuwe en geactualiseerde kengetallen per landbouwactiviteit. Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, eenheid Landbouw & Maatschappij, Merelbeke. Studie uitgevoerd in opdracht van MIRA, Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 252 p.

Ecolas nv (2005) Actualisering en analyse van het watergebruik van de huishoudens, de industriële kleinverbruikers, de sector landbouw en de sector handel & diensten in Vlaanderen (1991-2003). Studie uitgevoerd in opdracht van MIRA, VMM.

Ecolas-WES (2002). Prognose inzake watergebruik in Vlaanderen. Studie uitgevoerd in opdracht van AMINAL, afdeling Water, Departement LIN, Brussel.

European Environment Agency (1998). Europe's Environment: the second assessment. State of the environment report No 2.

European Environment Agency (2000). Sustainable use of Europe's water? State, prospects and issues. Environmental assessment report No 7.

European Environment Agency (TR1/2003). Water Indicators Report – Annual Water availability per capita per country, 2001 (factsheet data file), provided by Peter Kristensen, update 9 Feb 2005, <http://dataservice.eea.europa.eu/atlas/viewdata/viewpub.asp?id=1832>

European Environment Agency (2003). Europe's water: An indicator-based assessment. EEA, 97 p.

European Environment Agency (2009). CSI 018 Specification - Use of freshwater resources – Assessment published Jan 2009. EEA, <http://ims.eionet.europa.eu/IMS/ISpecs/ISpecification20041007131848>

IMDC en RA (2006). Watersysteem van de Bovenschelde, Leie en afwaterende kanalen – Opmaak van Laagwaterstrategieën – Economische analyse. Model 727/1 Deelopdracht 1b. IMDC ism. Resource Analyses in opdracht van de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Waterbouwkundig Laboratorium.

IMDC en RA (2006). Watersysteem van de Bovenschelde, Leie en afwaterende kanalen – Opmaak van Laagwaterstrategieën – Inventarisatie van het Kanalenstelsel rond Gent. Model 727/1 Deelopdracht 1a. IMDC ism. Resource Analyses in opdracht van de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Waterbouwkundig Laboratorium.

Messely L., S. Lenders en K. Carels (2008). Water in de Vlaamse land- en tuinbouw: Gebruik, kostprijs en besparingstechnieken. Departement Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel. 59 p.

Meyus, Y., D. Adyns, S.T. Woldeamlak, O. Batelaan en F. De Smedt (2004). Opbouw van een Vlaams Grondwatervoedingsmodel. Eindrapport. Rapport in opdracht van AMINAL, Afdeling Water, Brussel, 81 p. + CD.

Meyus Y., Batelaan O., De Smedt F. (2000a) Concept Vlaams Grondwater Model (VGM), Technisch concept van het VGM, Deelrapport 1: Hydrogeologische Codering van de Ondergrond van Vlaanderen (HCOV). Rapport in opdracht van AMINAL, Afdeling Water, Brussel.

Meyus Y., Van Daele T., Batelaan O., De Smedt F. (2000b) Concept Vlaams Grondwater Model (VGM): Eindrapport. Rapport in opdracht van AMINAL, Afdeling Water, Brussel.

Meyus, Y., De Smet D., De Smedt F., Walraevens K., Batelaan O., Van Camp M. (2000c) Hydrogeologische codering van de ondergrond in Vlaanderen. @wel8-water. p. 1-13

Ntegeka, V., P. Willems, P. Baguis en E. Roulin (april 2008). Climate Change Impact in Hydrological Extremes along Rivers and Urban Drainage Systems in Belgium (CC_-HYDR) – Final Report Phase 1, Brussels : Belgian Science Policy 2009 – 45 p. (Research Programme Science for a Sustainable Development)

Nabila Chehab-van den Assem (2008). Waterzuivering: nieuwe methode voor fosfaatverwijdering. Technologie Allianz, <http://www.twanetwerk.nl/default.ashx?DocumentID=10725>

Nationaal Instituut voor de Statistiek, <http://www.statbel.fgov.be/>

SERV (2007). De Vlaamse watersector: analyse en uitdagingen. 021407 Informatiedossier Vlaamse watersector. 141 p.

Shiklomanov I.A. en O.L. Markova (1987). Specific water availability and river runoff transfers in the world, Leningrad, Hydrometeoizdat.

Stronks M. (2003). Water shortage in the Scheldt river basin, thesis on integrated water resources management. Hydrology and Quantitative Management Group, Universiteit Wageningen.

SVW (2007). Strategisch plan drinkwatervoorziening Vlaanderen. 115 p. + bijlagen.

SVW (2008). Strategisch plan drinkwatervoorziening Vlaanderen. Versie 2.0. 101 p. + bijlagen.

VMM (2006). Grondwaterbeheer in Vlaanderen – Het onzichtbare water doorgrond. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 150 p.

VMM (2008). Grondwaterbeheer in Vlaanderen – Het Maassysteem. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 95 p.

VMM (2008). Grondwaterbeheer in Vlaanderen – Het Sokkelsysteem. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 123 p.

VMM (2008). Grondwaterbeheer in Vlaanderen – Het Kust- en Poldersysteem. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 93 p.

VMM (2008). Grondwaterbeheer in Vlaanderen – Het Centraal Kempisch Systeem. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 110 p.

VMM (2008). Grondwaterbeheer in Vlaanderen – Het Brulandkrijtsysteem. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 125 p.

VMM (2008) Grondwatervergunningendatabank, <http://dov.vlaanderen.be>

VMM (2009). Grondwaterbeheer in Vlaanderen – Het Centraal Vlaams Systeem. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 111p.

Van Steertegem Marleen, eindred. (2007). Milieurapport Vlaanderen, MIRA-T 2007 Indicatorrapport, Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 158 p.

Willems, P., O. Boukhris, J. Berlamont, K. Van Eerdenbrugh, P. Viaene en J. Blanckaert (2007). Impact van klimaatsverandering op Vlaamse rivieren. In: Het Ingenieursblad 1/2007. p.28-33B.

Willems P. en De Smet L. (april 2008). Meer overstromingen in de toekomst? Hoe staan we daarvoor klaar? In: Science Connection, 21, Speciale editie - Klimaatverandering, een wetenschappelijke uitdaging, Federaal Wetenschapsbeleid. P. 41-42.

Willems, P., T. Verwaest, W. Vanneuville, J. Berlamont en J. Monbaliu (2008). Invloed van klimaatsverandering in België. In: Het Ingenieursblad 11-12/2008. p.2-37

Wustenberghs H., M. Vandermersch, L. Lauwers, S. Lenders, M. Vervaet, B. Fernagut, M. Hens, F. Maes, F. Douvere en S. Overloop (2007). Milieurapport Vlaanderen, MIRA Achtergronddocument 2007, Sector Landbouw & Visserij. Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst. 252 p.

Besluiten, decreten, verdragen en mededelingen

Besluit d.d. 3 mei 1991 van de Vlaamse Executieve betreffende het afleveren van vergunningen voor het capteren van water uit de in het Vlaamse Gewest gelegen bevaarbare waterlopen, kanalen en havens

European Commission (2006). Addressing the challenge of water scarcity and droughts in the European Union – Communication from the commission to the European Parliament and the Council, 18th July 2007, 14, COM(2007)0414.

Commissie van de Europese Gemeenschappen (juni 2007). Aanpassing aan klimaatverandering in Europa – mogelijkheden voor EU-actie – Groenboek van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economische en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's (Voor de EER relevante tekst). SEC(2007)849, 32p.
(http://ec.europa.eu/environment/climat/adaptation/index_en.htm)

European Commission (July 2007). Commission Staff Working Document accompanying the Green Paper from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Adapting to climate change in Europe – options for EU action, COM(2007)354 final, 25p.

Commissie van de Europese Gemeenschappen (juli 2007). De aanpak van waterschaarste en droogte in de Europese Unie – Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, COM(2007)414, aangenomen op 18 juli 2007, pp. 15.

Commissie van de Europese Gemeenschappen (2008). Communautaire richtsnoeren inzake staatssteun voor milieubescherming (2008/C 82/01) – Informatie afkomstig van de instellingen en organen van de Europese Unie. Europese Publicatieblad 2008 C 82, p. 1-33.

Decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen, alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, inzonderheid op de artikelen 80 tot en met 89, wat de watervangen betreft en later aangevuld of gewijzigd.

Decreet d.d. 18 juli 2003, betreffende het integraal waterbeleid.

Decreet d.d. 22 december 2006, houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007.

Protocol bij het op 20 juni 1960 gesloten Verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden betreffende de verbetering van het kanaal van Terneuzen naar Gent en de regeling van enige daarmee verband houdende aangelegenheden, ondertekend te 's-Gravenhage op 5 februari 1985.

Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader van communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (Europese Kaderrichtlijn Water, KRW). Europese Publicatieblad 2000 L327, p. 1-73.
<http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=nl>

Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand (Dochterrichtlijn Grondwater). Europese Publicatieblad 2006 L 372, p. 19–31.
<http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=nl>

Verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden betreffende de verbetering van het kanaal van Terneuzen naar Gent en de regeling van enige daarmee verband houdende aangelegenheden, ondertekend te Brussel op 20 juni 1960, in werking getreden op 21 december 1961.

Verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de afvoer van het water van de Maas, ondertekend in Antwerpen op 17 januari 1995, in werking getreden in juli 1996.

Persoonlijke communicatie omtrent gecapteerde volumes oppervlaktewater

Afleidingskanaal Leie, Bergenvaart, Bovenschelde, Dender, Handelsdok, Ieperleekanaal, Ijzer, Kanaal Bossuit-Kortrijk, Kanaal Brugge-Oostende, Kanaal Gent-Oostende, Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke, Kanaal Plassendale-Nieuwpoort, Kanaal Roeselare-Leie, Leie, Lokanaal, Moervaart, Zeekanaal naar Gent – Overzicht wateronttrekkingen 2004 (registratie 2005). Persoonlijke communicatie met Clair Delmaire, WenZ – Afdeling Bovenschelde (februari 2008).

Afleidingskanaal Leie, Bergenvaart, Bovenschelde, Dender, Handelsdok, Ieperleekanaal, Ijzer, Kanaal Bossuit-Kortrijk, Kanaal Brugge-Oostende, Kanaal Gent-Oostende, Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke,

Kanaal Plassendale-Nieuwpoort, Kanaal Roeselare-Leie, Leie, Lokanaal, Moervaart, Zeekanaal naar Gent – Overzicht wateronttrekkingen 2005 (registratie 2006) en wateronttrekkingen 2004 (registratie 2005). Persoonlijke communicatie met Vera De Vliegheer en Clair Delmaire, WenZ – Afdeling Bovenschelde (januari 2008).

Afleidingskanaal Leie, Bergenvaart, Bovenschelde, Dender, Handelsdok, Ieperleekanaal, Ijzer, Kanaal Bossuit-Kortrijk, Kanaal Brugge-Oostende, Kanaal Gent-Oostende, Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke, Kanaal Plassendale-Nieuwpoort, Kanaal Roeselare-Leie, Leie, Lokanaal, Moervaart, Zeekanaal naar Gent – Overzicht Wateronttrekkingen 2006 (registratie 2007). Persoonlijke communicatie met Vera De Vliegheer en Clair Delmaire, WenZ – Afdeling Bovenschelde (januari 2008).

Albertkanaal, Zuid-Willemsvaart, Kanaal van Bocholt naar Herentals, Kanaal naar Beverlo, Kanaal van Dessel naar Kwaadmechelen, Kanaal van Dessel over Turnhout naar Schoten, Kanaal van Briegden naar Neerharen - Overzicht van de in 2005 geregistreerde watercaptaties. Persoonlijke communicatie met Koen Maeghe, NV De Scheepvaart (november 2007).

Grote Nete, Netekanaal, Zeeschelde, Kleine Nete, Dijle - Overzicht afrekeningsborderels watervangen 2005. Persoonlijke communicatie met Klaas Rykaert, WenZ – Afdeling Zeeschelde (november 2007).

Kanaal naar Charleroi, Zeekanaal Brussel-Schelde, Kanaal Leuven-Dijle, Netekanaal - Overzicht watervangen 2006. Persoonlijke communicatie met Sofie Marivoet, WenZ – Afdeling Zeekanaal (november 2007).

Kanaal naar Charleroi, Zeekanaal Brussel-Schelde, Kanaal Leuven Dijle, Netekanaal – Overzicht watervangen 2005. Persoonlijke communicatie met Sofie Marivoet, WenZ – Afdeling Zeekanaal (december 2007).

Kanaal Gent-Terneuzen - Onttrekkingen 2005. Persoonlijke communicatie met Koenraad Mergaert, MOW – Afdeling Maritieme Toegang (december 2007).

Onttrekkingen in het kanaal Brugge-Oostende. Persoonlijke communicatie met Koenraad Mergaert, MOW – Afdeling Maritieme Toegang (november 2007).

Zeekanaal Schelde-Brussel, Kanaal Brussel-Charleroi, Kanaal Leuven-Dijle - Thermische lozingen 2005-2006. Persoonlijke communicatie met Sofie Marivoet, WenZ – Afdeling Zeekanaal (november 2007).